

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715209684
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8715209684.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Diany Vlčkovej v právnej veci žalobkyne: S. R., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXXX/XX, R., práv. zast.: Mgr. Marek Tauber, advokát, Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 20C/116/2015-68 z 16.6.2017 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % vo vzťahu k žalovanému.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 3 041,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 18.8.2015 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedol, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Zaviazal žalovaného zaplatiť na účet Okresného súdu Poprad súdny poplatok vo výške 182,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 451, § 457, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5, OZ, a § 9 zák. č. 129/2010 Z.z.
3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať isté zákonné ustanovenia zák. o spotrebiteľskom úvere, teda zák. č. 129/2010 Z.z. Okrem iného musí zahŕňať aj sumu, počet splátok, termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Jedným zo základných cieľov zákonodarcu bolo stanoviť porovnateľné číslo, ktoré slúži spotrebiteľom pre porovnanie ponúk rôznych finančných inštitúcií - RPMN. Tento údaj patrí medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi v zmluve o poskytnutí úveru. Ak nie je ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve, spotrebiteľský úver je považovaný za bezúročný a bez poplatkov. S ohľadom na vyššie citovanú úpravu mal za preukázané, že úverové zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX nespĺňali zákonnú náležitosť uvedenú v zák. o spotrebiteľskom úvere, a preto je potrebné ich považovať za bezúročné a bez poplatkov. Prijatím splátok nad sumu skutočne poskytnutého úveru sa žalovaný bezdôvodne obohatil. Pokiaľ teda žalobkyňa pri poskytnutom úvere vo výške 2.004,59 eur uhradila celkovo sumu 4.489,10 eur, žalovaný sa bezdôvodne obohatil o sumu 2.484,51 eur. Pokiaľ pri úvere vo výške 941,77 eur žalobkyňa uhradila celkovo sumu 1.438,02 eur, zaplatila žalovanému o 496,25 eur viac. Pokiaľ žalobkyňa pri úvere vo výške 513,61 eur žalobkyňa žalobcovi uhradila sumu 574,15 eur, uhradila celkovo viac o sumu 60,54 eur. Tieto preplatky v sume 2.484,51 eur, 496,25 eur a

60,54 eur tak predstavujú bezdôvodné obohatenie žalovaného v celkovej výške 3.041,30 eur, ktoré je žalobkyni povinný vydať. Preto žalobe vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Tento v odvolaní predovšetkým namietal nedostatok odôvodnenia a reálne nepreskúmanie napadnutého rozsudku, čo podľa čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd ma za následok, že bolo odňaté právo strany sporu na spravodlivý proces. V § 220 ods. 1 CSP je upravené, ktoré náležitosti rozsudok musí spĺňať. V danom prípade je potrebné konštatovať, že RPMN bolo dohodnuté v každej jednej zmluve a preto je rozhodnutie v rozpore so súdnym spisom. Žiadal zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátiť vec na ďalšie konanie.

5. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že bolo rozhodnuté správne, pokiaľ ide o zmluvy uzavreté medzi stranami sporu je možné konštatovať, že pred Okresným súdom v Poprade prebehli konania týkajúce sa predmetných zmlúv a to konanie 11C/170/2014, ktoré prejednávalo nárok žalovaného v postavení žalobcu zo zmluvy č. 8300024585 a kde bola konštatovaná skutočnosť, že úver je bezúročný a bez poplatkov práve z dôvodov neplatného dojednania RPMN a z toho dôvodu je vec právoplatne skončená a týmto je aj viazaný súd prvej inštancie v predmetnom konaní. Rovnako pred Okresným súdom Poprad po sp.zn. 17C/281/2015 bola prejednávaná aj druhá zmluva č. 8300024586, kde sa tak isto konštatovalo, že ide o bezúročnú a bezpoplatkový úver a z tohto dôvodu je daný už právny základ, keďže bolo rozhodnuté právoplatne o týchto nárokoch žalovaného v postavení žalobcu. Preto navrhla potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a priznať aj nárok na náhradu trov konania.

6. Žalovaný sa vyjadril k vyjadreniu žalobkyne a poukázal na to, že trvá na svojich doterajších prednesoch a súvis medzi týmito konaniami považuje za irelevantný.

7. Vyjadrila sa j vyjadreniu žalovaného aj žalobkyňa, ktorá uviedla, že práve týmito konaniami bolo rozhodnuté v prospech žalobkyne a o to dôvodnejší je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd podľa ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „odvolací súd“ a „CSP“) prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

9. Podľa ust. § 451 Obč. zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

10. Podľa ust. § 457 Obč. zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa(ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere (ďalej ZSÚ) musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

17. Podľa § 9 ods. 2 ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto

podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

18. Dňa 21.9.2009 požiadala žalobkyňa žalovaného o poskytnutie úveru. Tento bol schválený pod č. 8300024585 dňa 23.9.2009, pričom žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 2.004,59 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať formou 30 pravidelných mesačných splátok po 91,28 eur. za ktorý však uhradila celkovo sumu 4.489,10 eur, teda poskytnutý úver preplatila o sumu 2.484,51 eur, i keď uzavretá zmluva neobsahuje údaj o RPMN. Odmena za poskytnutie úveru predstavovala sumu 1.244,77 eur a ročná úroková sadzba 68,83%. Dňa 23.9.2009 uzavreli strany sporu tiež zmluvu o úvere č. 8300024586, ktorou bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 941,77 eur. V zmysle zmluvy sa žalobkyňa zaviazala

poskytnutý úver splácať 30 mesačnými plátkami po 52,75 eur, pričom zmluva opätovne neobsahuje údaj o RPMN a pokiaľ teda žalobkyňa na uvedený úver uhradila celkovo sumu 1.438,02 eur, zaplatila žalobcovi o sumu 496,25 eur viac, než predstavoval jeho nárok. Zvyšok si teda žalobkyňa uplatnila z titulu bezdôvodného obohatenia. Odmena za poskytnutie úveru predstavovala sumu 719,31 eur a ročná úroková sadzba 68,26%. Dňa 7.5.2012 uzavreli strany sporu zmluvu o úvere č. 8300046069, ktorou žalovaný žalobkyňu poskytol úver vo výške 513,61 eur, z titulu ktorého žalobkyňa žalobcovi uhradila sumu 574,15 eur, pričom ani táto zmluva neobsahuje údaj o RPMN. Úver mala žalobkyňa splácať formou 42 mesačných splátok po 32,15 eur. Rozdiel medzi poskytnutým úverom a uhradenou čiastkou si vo výške 60,54 eur uplatnila žalobkyňa z titulu bezdôvodného obohatenia. Odmena za poskytnutie úveru nebola dohodnutá a ročná úroková sadzba bola určená na 70,02%. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Zbierky a § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Zb. mali byť úvery bez uvedenia RPMN považované za bezúročné a bez poplatkov. Vzhľadom na túto skutočnosť žalobkyňa od žalovaného žiada vrátenie súm, o ktoré boli poskytnuté úvery navýšené. Stanovisko žalovaného sa súdu zabezpečiť nepodarilo, k podanej žalobe sa písomne nevyjadril.

19. Odvolacia námietka týkajúca sa nedostatočného a nepreskúmateľného rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je dôvodná z toho pohľadu, že súd prvej inštancie dodržal všetky zákonom stanovené ustanovenia týkajúce sa odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom je uvedený tak skutkový stav, ako aj právny záver a použité príslušné ustanovenia zákona, teda zákon o spotrebiteľských úveroch. Preto nemožno súhlasiť, že by z konania nebolo zrejmé, prečo súd prvej inštancie takto rozhodol. Možno záver o tom, že nebolo dojednané RPMN, ktoré podľa názoru žalovaného je uvádzané v zmluvách, z ktorých vydanie bezdôvodného obohatenia sa žalobkyňa domáhala, nebolo celkom správne formulované podľa názoru odvolacieho súdu síce samotný údaj je uvedený v zmluve, ale je uvedený v inom rozsahu v žiadosti o poskytnutie úveru a iný v schválení. Z tohto dôvodu takéto dojednanie považoval odvolací súd za nesprávne, teda nedojednaný údaj o RPMN, keďže tento nebol jednoznačne dojednaný. Odvolacia námietka týkajúca sa vymedzenia RPMN v zmluve rovnako nemá relevanciu, keďže napriek tomu, že žalovaný sa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu uvádza, že nemajú relevanciu rozsudky v predmetných veciach, kde vystupoval ako žalobca a uplatňoval si konkrétne nároky z tých istých úverových zmlúv, neobstojí. Práve týmito súdnymi konaniami bol riešený rozsah povinností spotrebiteľa, teda v tomto konaní žalobkyne voči žalovanému ako dodávateľovi a v týchto prípadoch súd prvej inštancie v právoplatných rozhodnutiach konštatoval že ide o úvery bez poplatku a bez úroku práve z toho dôvodu, že nebola určená jedna z podstatných náležitostí úverovej zmluvy, t.j. jednoznačné ustanovenie RPMN a z týchto dôvodov boli žaloby na plnenie nad rámec istiny zamietnuté, keďže samotné istiny žalobkyňa zaplatila a práve z dôvodu takto posúdených rozhodnutí, ktoré sú právoplatné a ktoré sa týkajú predmetu tohto konania možno jednoznačne uzavrieť, že nároky žalobkyne boli dôvodné, bolo potrebné rozhodnúť o vydaní bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo vo všetkých troch prípadoch práve z dôvodu nedojednania výšky RPMN za súhlasu oboch strán a na konečnom dôsledku súd je viazaný právoplatným rozhodnutím, ktoré bolo vydané v skoršom období v tej istej právnej veci. Tieto rozsudky totiž dávajú právny základ žalobkyňu na to, aby žiadala vydať bezdôvodné obohatenie.

20. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobkyňa mala úspech v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania jej vznikol v rozsahu 100 % vo vzťahu k žalovanému.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).